

KB-212

Seat No. _____

B. A. (Sem. V) Examination

October / November - 2017

Gujarati : CC-507

(ભાષાના સ્વરૂપનો અભ્યાસ-૧) (New Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧ ભાષા એટલે શું ? તે સમજાવીને માનવજીવનમાં તેના ઉપયોગનું મહત્ત્વ સમજાવો. ૧૪

અથવા

૧ માનવ ભાષા અને પશુપક્ષીઓનો અવગમન વ્યવહાર વચ્ચેનો સામ્યભેદ જણાવી. માનવભાષાની સ્વરૂપગત લાક્ષણિકતાઓ જણાવો. ૧૪

૨ ભાષાની વ્યાખ્યાઓ આપી. તેમાંથી પ્રગટ થતા લક્ષણોનો પરિચય કરાવો. ૧૪

અથવા

૨ (અ) ભાષાના સામાજિક, પ્રાદેશિક અને સાંસ્કૃતિક સ્વરૂપભેદો જણાવો. ૧૪

(બ) શિષ્ટ માન્ય ભાષા અને બોલી.

૩ ઉચ્ચારણ પ્રક્રિયાનો ખ્યાલ આપી, વાક્ય અવયવો અને તેમના કાર્યોનો વિગતે પરિચય કરાવો. ૧૪

અથવા

૩ ભાષાના વિવિધ ઘટક અંગોમાં વાક્ય, પદ, ધ્વનિ અને રૂપનો પરિચય ઉદાહરણ સહિત કરાવો. ૧૪

૪ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે ટૂંકનોંધ લખો :

૧૪

- (૧) માન્ય ગુજરાતીના સ્વરો
- (૨) માન્ય ગુજરાતીના અર્ધ સ્વરો.
- (૩) ગુજરાતી ભાષાના સ્પર્શ વ્યંજનો.
- (૪) ગુજરાતી ભાષાનું શબ્દભંડોળ.

૫ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકા ઉત્તર લખો : (ગમે તે સાત)

૧૪

- (૧) ભાષાની 'યાદચ્છિતા' ની ટૂંકમાં સમજૂતી આપો.
- (૨) ભાષાના કોઈ પણ ચાર ઉપયોગો જણાવો.
- (૩) સ્ટર્ટિવન્ટની ભાષાની વ્યાખ્યા આપી સમજાવો.
- (૪) ભાષા અને લિપિ વચ્ચેનો સામ્ય-ભેદ ટૂંકમાં જણાવો.
- (૫) 'ધ્વનિઘટકો' કોને કહેવામાં આવે છે ?
- (૬) માન્યભાષા અને બોલી વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો.
- (૭) 'તદ્ભવ' શબ્દો એટલે કેવા શબ્દો ? ઉદાહરણ આપો.
- (૮) ફારસી ભાષાના ચાર શબ્દો જણાવો.
- (૯) ગુજરાતીમાં દંતવ્યંજનો કયા કયા છે, જણાવો.
- (૧૦) પ્રાર્થિકો અને પ્રકંપી ધ્વનિઓના ચાર ચાર ઉદાહરણો જણાવો.
- (૧૧) અનુનાસિક ધ્વનિઓનો પરિચય કરાવો.
- (૧૨) ડૉ. પ્રબોધ પંડિત અને જયંત કોઠારીના મતે સ્વરો કયા કયા છે ?